

Formanden: Folketingsmanden for Odense Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Berntsen: Det ærede Medlem tager fuldstændig fejl, naar han tror, at jeg er pirrelig. Jeg tror, at Pirreligheden skulde det ærede Medlem have søgt et nærmere Sted end hos mig. Det ærede Medlem har afbrudt mig flere Gange, og derfor har jeg tilladt mig flere Gange at svare ham. . . . (*Martin Madsen:* Ja, De afbryder saa tidt!) . . . Det gør jeg, og derfor tager jeg det ganske roligt, hvad man svarer mig igen.

Maa jeg sige det ærede Medlem, at det, det her kommer an paa, er Resultatet af Seminarieuddannelsen. Hvorledes Undervisningen ledes, og hvem der leder den, er ikke noget, Staten har Ret til at blande sig i paa de private Seminarier. Og det anser jeg for en Lykke. Det ærede Medlem har den Opfattelse, at naar Staten beskikker Forstandere og Lærere, ere vi trygge for, at det gaar, som det skal gaa. Den Tryghed har jeg ikke. Og den Privatmand, der anlægger et Seminarium, maa jo vide, at kan han ikke lede Undervisningen paa fyldestgørende Maade, ophører Institutionen af sig selv, thi saa kommer der ingen Elever til ham. Og kan han ikke skaffe de Elever, han faar paa sit Seminarium, den fornødne Uddannelse, faa de ikke deres Eksamen. Det vil Censurkommissionen selvfølgelig hindre. Derom kan der efter min Formening ikke være nogen Tvivl.

Naar jeg har nedlagt Indsigelse mod Ordet Industri, glæder det mig at høre, at det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) sagde, at han ikke tager dette Ord i nogen ond Mening. Jeg er ogsaa enig med den ærede sidste Taler i, at det selvfølgelig i og for sig er hæderligt at drive Industri, det kommer blot an paa, hvad det er, man driver Industri med. Her er Talen om Lærere, der skulle uddannes til at lede Undervisning, og det forekommer mig, at her er Ordet Industri ikke paa sin Plads.

Formanden: Folketingsmanden for Odense Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Martin Madsen: Det ærede Medlem (Berntsen) hævder, at det, der her er Tale om, er Resultatet, det vil sige Eksamenen.

Jeg mener ingenlunde, at det er det, der alene er Tale om. For jeg mener ikke, at en Eksamen er Resultatet, Resultatet er den Virksomhed, der senere skal øves.

R. Nielsen (Ringkøbing Amts 5te Valgkreds): Resultatet er den Virksomhed, som skal øves. Men har ikke Livet vist, at Virksomheden øves lige saa godt af Seminarister, uddannede af de private Seminarier, som af dem, som ere uddannede paa Statsseminarierne? Jeg har ikke nogen Sinds mødt nogen, som vilde modsig Sandheden af denne Paastand, og jeg har bedt om Ordet for at imødegaa den Paastand, som blev gjort gældende atter og atter fra flere Talere, at der ingen Fordringer stilles til Privatseminarierne, og at de have Frihed til som Forstandere og Lærere at have, hvem de ville. Fordringen og Garantien, som man raaber saa meget paa, er den samme for dem alle, fordi det beror paa, om de kunne uddanne de Mennesker, som skulle have Eksamen. Det har vist sig, at de kunne gøre det lige saa godt paa det ene Sted som paa det andet. Den eneste Fordring, Samfundet har Krav paa at stille, er den, at Eleverne skulle tilegne sig de Kundskaber, som ere nødvendige, for at de kunne have Ret til at søge de Pladser, som ere forbeholdte dem. Eleverne fra de private Seminarier have den Art af Kundskaber og have aflagt den Prøve, som fordrer, men naar det er saa, vedkommer det ikke Samfundet eller Staten som saadan, paa hvilken Maade Kundskaberne ere tilegnede, eller hvem der har givet Eleverne disse Kundskaber.

Det er ikke rigtigt, naar det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) siger, at der er en Forskel der, fordi Lærerne paa de private Seminarier eksaminere ved Eksamenen. Det gøre de ogsaa paa Statsseminarierne. Det sker lige saa regelmæssigt paa det ene Seminarium som paa det andet, det maa være ens begge Steder. Dette med Garantien har derfor ikke noget paa sig, saa længe Fordringen til Afgangsprøverne er den samme paa alle Seminarier.

Naar det blev nævnet, at der havde udviklet sig en stor privat Industri siden 1895, vil jeg dertil bemærke, at den dog ikke er større, end at vi for lidt siden hørte fra den højtærede Minister, at der ikke var Lærere nok til at besætte Embederne, saa fra den Side er der ingen Grund til at gøre Indskrænkninger.